The background of the entire page is a dense field of coins, likely Euro coins, rendered in a monochromatic blue color. The coins are scattered and overlapping, with some in sharp focus and others blurred, creating a sense of depth and texture. The lighting is soft, highlighting the metallic surfaces and the intricate details of the coin designs.

VÄHÄN PAREMPAA VEROPOLITIIKKA

KOKOOMUSNUORET

SISÄLLYS

1. Esipuhe	4
2. Kylmää kyytiä ahkerille ja työteliille suomalaisille	6
3. Kokonaisuus ratkaisee, tervetuloa jättikorporaatiot!	8
4. Työn verotaakka kestävämmällä tasolla	10
5. Muutama sana verotuksesta	12
6. Asetetaan hinta päästöille, ei päästönlähteille!	14
7. EU digiojasta digiallikkoon	16

1. ESIPUHE

HYVÄ LUKIJA,

PIDÄT KÄDESSÄSI ”Vähän parempaa veropolitiikkaa”- julkaisua, joka on Kokoomusnuorten talouspoliittisen verkoston tuotos. Uusi hallitus on aloittanut tärkeän tehtävänsä. Kokoomus jäi tällä kertaa oppositioon ja on aika suunnata katse kohti oppositiotaivalta myös Kokoomusnuorten osalta.

HALLITUSOHJELMASSA OLI myös kokoomuslaisen silmään hyviä asioita, kuten työllisyysasteen nostaminen 75 prosenttiin ja yritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Sen lisäksi julkisen talouden tulee olla tasapainossa 2023 mennessä. Hienoa sinänsä, mutta konkretia puuttui monilta osin. Aika näyttää, mitä toimenpiteitä tullaan tekemään esimerkiksi talouspolitiikan ja verotuksen saralla, mutta hallituspohjaa tarkastellessa ei voi olla mieltämättä sitä, miten paljon neljän vuoden aikana tullaan rankaisemaan niitä ihmisiä, jotka omalla ahkeruudellaan haluavat menestyä ja onnistua.

VALTIOVARAINMINISTERIÖN MUKAAN talouskasvu on jäämässä huomattavasti pienemmäksi, kuin mitä Rinteen hillopurkkihallitukseksikin kutsuttu joukko on ennustanut ja jonka varaan hallitusohjelma on rakentunut. Katteettomat vaalilupaukset ovat todella jäämässä katteettomiksi samalla kun esimerkiksi vappusataset jäivät kauas satasista.

OLEMME VERKOSTON kanssa ruotineet hallitusohjelmaa ja pohtineet sitä, miten talouspolitiikassa pitäisi edetä omasta mielestämme. Koska talous on omana aihealueenaan laaja ja hallitusohjelman pituus pidempi kuin nälkävuosi, päätimme ottaa luupin alle tarkasteluun erityisesti punavihermullan veropolitiikan. Sen sijaan, että keskitymme pieniin muutoksiin verotuksen saralla, haluamme pureutua suurempaan kuvaan neljän eri teeman siivittämänä: työn verotus, omaisuuden ja omistajuuden verotus, yrittäjien verotaakka sekä kulutus- ja häittaverotus. Työryhmän omien kirjoitusten lisäksi olemme saaneet mukaan aikamme talouspolitiikan moniottelijan, Elina Lepomäen, kädenjäljen vahvistamaan sanomaamme.

SEN LISÄKSI, että verotus kuuluu lempipuheenaiheisiimme kellonajasta katsomatta, on verotus myös oiva keino ohjata ihmisten käyttäytymistä. Tämä pätee etenkin häittä- ja kulutusverotukseen. Harvoin kuitenkaan julkisessa keskustelussa tullaan mietineeksi sitä, mikä on esimerkiksi työn verotuksen häittävero. Suomen tulee jatkossakin olla maa, jossa jokaisen on kannattavaa onnistua ja menestyä. Se tarkoittaa mm. sitä, että verotuksella kannustetaan (ja tätä kautta ohjataan) ihmistä ahkeruuteen. Omasta panoksesta on saatava reilu palkka. Tämänhetkinen progressio ja rajaveroaste eivät siihen kannusta.

USEASTI NÄKEE monenlaisia graafeja ja vertailuja, joissa Suomi loistaa ykkössijalla. Ollaan maailman onnellisin maa, jossa on vähiten korruptiota ja mitä ikinä. Sen lisäksi Suomi on ottanut paalupaikkansa myös korkean verotuksen suhteen, oli sitten kyse marginaaliverosta tai kenties alkoholiverotuksesta. Veroilla on paikkansa hyvinvointiyhteiskunnan pyörien pyörittämisessä, mutta jossain menee raja. Voimme jatkossakin olla maailman onnellisin maa, jossa on vähiten korruptiota, mutta toivoisin lähivuosina näkeväni sellaisen kehityksen, jossa verotuksen osalta emme loistaisi kärkisijoilla, vaan jossain kultaisen keskitien huja-koilla.

TUORE KANSANEDUSTAJA Janne Heikkinen kirjoittaa oivasti blogissaan ”Kokoomuksen tulee profiloitua ahkerien ihmisten puolueeksi” siitä, miten ”yhteiskunnan tulee kannustaa ja palkita ahkeria ja työkykyisiä ihmisiä kaikista ponnisteluista”. Mielestäni tämä on aivan loistavasti sanottu. Siinä on puettu sanoiksi ne ajatukset, joita itselläni politiikan saralla on ja miksi tulini liittyneeksi Kokoomukseen. Verotus on keino ylläpitää niitä hyvinvointiyhteiskunnan palveluita, jotka mahdollistavat sen menestyksen. Verorahat ovat kuitenkin ensisijaisesti ihmisten rahoja, ei valtion. Ja ihmisten rahoihin tulee kajota niin vähän kuin mahdollista. Kokoomuksen tulee olla juuri se puolue, joka puolustaa ahkeria ihmisiä. Tämä ajatus toimii siis loistavana ohjenuorana myös tämän tekstikokoelman keruusta.

LISÄÄ AJATUKSENVIRTAA veropolitiikasta pääset lukemaan tästä opuksesta. Toivottavasti nautit siitä vähintään yhtä paljon, kuin me sen kirjoittamisesta. Antoisia lukuhetkiä verkoston puolesta,

Veera Hellman

Talouspoliittisen verkoston puheenjohtaja.
Verotuksesta innostuva kauppatieteilijä ja kaupunkipyörällä polkeva helsinkiläinen.

2. KYLMÄÄ KYYTIÄ AHKERILLE JA TYÖTELIÄILLE SUOMALAISILLE

Rinteen hallitusohjelmassa todetaan, että verotuksen tulee tukea kansainvälistä kilpailukykyä. Hallituksen budjettiriihen verolinjauksista päätellen hallitusohjelma on jo ehtinyt unohtua. Budjettiriihen päätösten seurauksena verokarhu kurittaa ahkeria suomalaisia entistäkin ankarammin.

ANSIOTULOVEROTUS KIRISTYY ensi vuonna selvästi, ja progressio jyrkkenee entisestään.

Palkkaverotuksen kiristymisen lisäksi keskituloisten suomalaisten ostovoimaa heikentävät polttoaine- ja valmisteverojen korotukset, asuntolainan korkojen vähennysoikeuden pienentäminen sekä kotitalousvähennyksen alentaminen.

Nämä toimet ovat silkkää myrkyä kannustavuudelle ja suomalaiselle työlle.

HALLITUSOHJELMASSA LUVATAAN myös harmaan talouden vastaisia toimia. Kotitalousvähennyksen alentaminen on räikeässä ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa.

Vähennys paitsi ehkäisee harmaata taloutta, myös luo uutta työtä, jota hallituksenkin luulisi kovasti kaipaavan 75 prosentin työllisyystavoitteensa saavuttamiseksi.

Kotitalousvähennyksen alasajo on elitismia ja johtaa siihen, että vain kaikkein varakkaimmilla on mahdollisuus hankkia palveluita kotitalouteensa.

VERONKIRISTYKSET saattavat äkkiseltään ja yksittäin tarkasteltuina vaikuttaa vähäisiltä, mutta budjettiriihen kokonaisvaikutus on suomalaisten elämää merkittävästi kurjistava.

Muutosten lisäksi on huomioitava myös lähtötilanne: kokonaisveroasteemme on jo nykyisellään maailman korkeimpia, ja keskituloisten palkkaverotus on useita prosenttiyksikköjä kireämpää kuin naapurimaassamme Ruotsissa.

Maassamme on alhainen asukastiheys ja autokantamme on Euroopan vanhimpia – autoilun kokonaisverotaakkaa ei tule lisätä yhtään, vaan pikemminkin vähentää. Kiris-

tyvä polttoaineverotus heikentää työnteon kannustavuutta, sillä erittäin monet suomalaiset tarvitsevat henkilöautoa työmatkoihinsa.

VEROTUKSEN KIRISTÄMINEN entisestään tässä tilanteessa on selkeä arvovalinta. Hallitus on osoittanut vähät välittävänsä suomalaisesta työstä ja keskituloisten ostovoimasta.

Röyhkeässä ylimielisyydessään hallitus on päättänyt käyttää miljoonia euroja avustajamääränsä radikaaliin kasvattamiseen, lisäten tavallisten suomalaisten jo ennestäänkin erittäin painavaa verotaakkaa.

KOKOOMUSNUORET tarjoaa vastuullisen vaihtoehdon hallituksen kurjistamispolitiikalle. Me pyrimme priorisoimaan työtä ja ahkeruutta juhlapuheiden lisäksi myös käytännössä.

Tässä pamfletissa esitellään nuorkokoomuslaisia ajatuksia verotuksesta. Niistä kaikista huokuu kannustaminen ahkeruuteen sekä sen itsestäänselvyyden tiedostaminen, että ihmisten rahat kuuluvat lähtökohtaisesti heille itselleen.

Siinä missä hallitus on kiinnostunut vain jakamaan kakkua, kokoomus tahtoo pitää huolen siitä, että kakulle riittää leipojia nyt ja tulevaisuudessa.

KOKOOMUSNUORTEN mielestä verotuksen painopistettä on siirrettävä työn ja omistamisen verotuksesta kuluttamisen ja varsinkin erilaisten haittojen verottamiseen. Suomi tarvitsee lisää työtä, omistajuutta ja riskinottoa, ja tämän tulee näkyä myös veropolitiikassa. Jo nyt häviämme monille Euroopan maille kilpailukyvyssä, ja nuorten korkeakoulutettujen osaaajien aivovuoto lukemille kiihtyy alati.

Rinteen vasemmistohallitusta eivät nämä tosiseikat tunnu kiinnostavan, sillä budjettiriihessä sovitut veronkiristykset heikentävät maamme kilpailukykyä ja vetovoimaa entisestään. Tähän on saatava muutos. Meillä ei ole varaa menettää yhtään työtä, osaaajaa tai yritystä, jotka rakentavat yhteiskuntamme menestystä ja tulevaisuutta. Kokoomusnuoret tarjoaaratkaisuksi vastuullista ja kannustavaa veropolitiikkaa, johon voit tutustua syvemmin lukemalla tämän pamfletin.

Huonojen päätösten ja synkkien uutisten keskellä on syytä pitää mielessä, että onneksi on olemassa parempikin vaihtoehto.

Ali-Reza Abdali

Kirjoittaja on jalkapalloileva kauppatieteen opiskelija, joka syytty talous- ja ulkopoliitikasta. Lisäksi Kokoomuksen puoluevaltuuston varapuheenjohtaja.

3. KOKONAISUUS RATKAISEE, TERVETULOA JÄTTIKORPORAATIOI!

Yritys. On ihmisten pyörittämä, ei-yleishyödyllinen toimija, joka tekee sen, mikä on edullisinta sille itselleen. Yhteiskunta. On ihmisten pyörittämä, yleishyödyllinen toimija, joka tekee sen, mikä on edullisinta sille itselleen. Yrityksen ja yhteiskunnan erottaa siis vain se, että toinen toimii pienen joukon ja toinen kaikkien hyväksi. Elämänkulusta tiedämme, että isompi joukko voi asettaa säännöt, joten yhteiskunnallamme on vara valita, minkä verran se ottaa yrityksen oman edun tavoittelusta irti.

MENNÄÄN suoraan asiaan. Matematiikan kirjoista tutuin keinoin voimme sijoittaa yhteisöverotuksen yhdelle akselille ja yrityksen investointihalukkuuden toiselle.

Investointihalukkuus nousee, kun verotus laskee, ja yhteiskunta voikin sitä säätelemällä ottaa jokaisesta yrityksestä maksimaalisen hyödyn irti.

YHTEISKUNNAN kannalta ei ole kuitenkaan edullista lisätä jokaisen yrityksen investointihalukkuutta yhtä paljon.

Koska jokainen yritys on yksilöllinen, jokaisella yrityksellä on myös oma yksilöllinen yhtälönsä, josta saadaan tietyn tasoisella yhteisöveroasteella ja investointihalukkuudella suurin mahdollinen kokonaisverohyöty yhteiskunnalle.

Toisin sanoen, tietty yhteisöveroaste ja investointihalukkuus muodostavat jokaisen yrityksen kohdalla pisteen, jossa se tuottaa eniten verotuloja yhteiskunnalle.

Tätä pistettä voidaan ihanteellisuutensa vuoksi kutsua esimerkiksi balanssipisteeksi, jota yhteiskunnan tulisi aktiivisesti pyrkiä jokaiselle yritykselle tarjoamaan, jo pelkääntään oman hyötynsä tähden.

Jättimäisen yrityksen balanssipiste onkin lähellä nolaa yhteisöverotuksen osalta ja tähän on luonnollinen selitys. Kyseisen yrityksen investointihalukkuutta voidaan lisätä yhteisöveroä laskemalla erittäin paljon ennen kuin saavutetaan piste, jonka jälkeen tämä laskeminen ei enää tuota verotuloja yhteiskunnalle.

ULKOMAINEN JÄTTIKORPORAATIO tuottaa Suomelle eniten rahaa silloin, kun sille tarjotaan yhteisöveroaste, joka on sellainen, että kannustinraja Suomeen tuloon ylittyy eli kun veroaste on suhteutettu yrityksestä saatavaan kokonaisverohyötyyn ja siten reilu.

Vähiten eli ei yhtään silloin, kun kannustinraja ylittyy jossakin muualla ensin. Voidaan ajatella, että jättikorporaatiot valitsevat investointiensa kohdemaita kuin tarjouskilpailussa. Parhaan tarjouksen tehnyt saa sopimuksen ja yrityksen investoinnit maahansa. Järjestelmämallin kannustinsysteemi ei

kuitenkaan koskettaisi ainoastaan ulkomaisia korporaatioita vaan myös kotimaisia yrityksiä, jotka pääsisivät jahtaamaan pienempää yhteisöverotusta vain hakemalla kasvua, jota ne jo luonnostaan tavoittelevat.

Suomen yritysverotuksen tulisi siis olla yrityksen yhteiskunnalle tuottaman kokonaisverohyödyn mukaista. Yritys, jonka Suomeen tuoma kokonaisverosumma olisi suuri, vaikka se ei maksaisi ollenkaan yhteisöveroä, ei myöskään aio maksaa sitä kovin suurta määrää, välillisesti tai muina veromuotoina jo maksamiensa verojen päälle.

Malli siis ottaisi reilusti huomioon yrityksen panoksen yhteiskuntaamme sekä kannustaisi sitä suurentamaan panostaan jatkossakin ja tämä reiluus takaisi sen, että Suomi olisi maana erittäin houkutteleva investointikohde.

MAANA, jossa suuria korporaatioita on hyvin vähän, meidän tulisi nähdä peilistä, että houkuttelevuuden lisäksi myöskään kotimaisten yritysten kasvuedellytykset eivät millään muotoa ole riittävät, kulkevathan nämä pitkälti käsi kädessä.

Suomen tulee olla paikka, jossa on helppo kasvaa ja johon halutaan tulla kasvamaan entisestään. Jättiosakeyhtiön mahdollisuudet ottaa riskejä ja luoda työpaikkoja ovat hyvin suuret verrattuna pikkuyhtiöön, ja tätä me emme huomioi ollenkaan verotusta lieventävänä tekijänä. Kotimaassa kasvavien yritysten lisäksi suuret ulkomaiset korporaatiot voisivat tuoda kerralla suuriakin työpaikkoja Suomeen, jos se vain mahdollistettaisiin.

Tällaisella verotuksen keinoin kannustavalla järjestelmällä ei ainoastaan lisättäisi yhteiskuntamme vaurautta vaan voitaisiin myös kasvattaa vakavaraisten työllistäjien suhdetta kaikkiin työllistäjiin ja siten luoda työmarkkinoille vakaampia vakansseja.

Näkemyksen ytimessä on, että tarjoamalla jokaiselle ulkomaiselle yritykselle myöskin heidän itsensä mielestä kohtuullista veroastetta, saataisiin Suomeen valtavasti enemmän liiketoimintaa ja sen kautta työpaikkoja.

TULISIHAN meidän kaikkien muistaa, että ne ovat veroeurot, jotka yhteiskuntamme palvelut maksavat, eivät veroprosentit.

Henri Weck

Talouspoliittisen verkoston varapuheenjohtaja. Yksityisistä kulkupeleistä innostuva, kaikkia käsityksiä haastava kaupunkilaismaalainen.

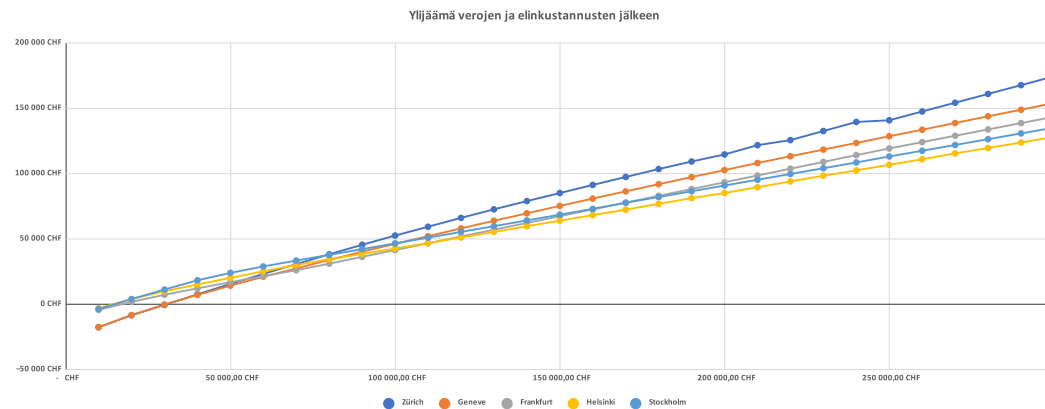
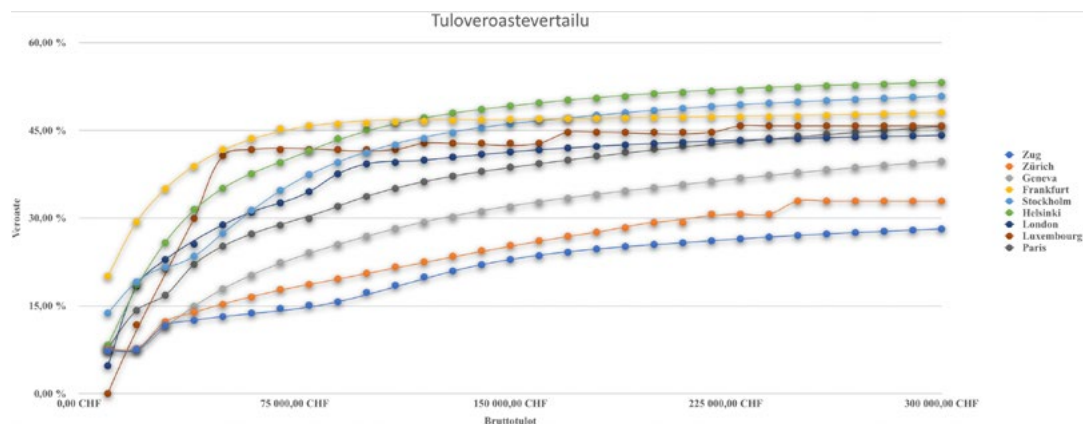
4. TYÖN VEROTAAKKA KESTÄMÄTTÖMÄLLÄ TASOLLA

Viimeiset vuodet on keskusteltu, niin maahanmuuton kuin syntyvyyden vaikutuksesta Suomen hyvinvointivaltion rahoitukseen. Keskustelu on jättänyt varjoonsa tosi-asian, että Suomessa tuloja verotetaan todella paljon suhteessa Suomeen verrattaviin maihin. Verotus on jopa matalampaa Ruotsissa, joka Yhdysvalloissa tunnetaan ”sosialistisena demokratiana” monissa vasemmistopiireissä.

HARVOIN kuitenkin ymmärretään, että tuloveroilla on vaikutusta niin syntyvyyteen kuin siihen minkälaisia maahanmuuttajia Suomeen hakeutuu. Jos tuloverot syövät suurimman osan lisätuloista ja mahdollisesta elintasosta, niin ei perheillä ole varaa hankkia lapsia, kun se laskisi ja kuormittaisi veronmaksajista muodostuvia perheitä.

Samanlainen kannustinongelma syntyy, kun Suomi tarjoaa paljon sosiaalietuuksia ja liian jyrkkää progressiivista verotusta. Matalasti koulutettujen maahanmuuttajien kannattaa hakeutua Suomeen, kun Suomi heille nettosaajille kustantaa korkeamman elintason kuin heidän kotimaassaan.

VASTAAVASTI KORKEAKOULUTETTUIJEN ei kannata tulla Suomeen, kun nettotulot ovat matalammat kuin muualla verojen ja elinkustannusten jälkeen. Tästä syystä nykyisellään Suomen tuloverojärjestelmä ei kannusta perheenisäykseen ja eikä myöskään Suomelle lisäarvoa tuottavien maahanmuuttajien tulemistä osaksi suomalais-ta menestystarinaa.

NÄISTÄ mainituista asiainhaaroista johtuen olisi Suomen muutettava työnverotusta kannustavampaan suuntaan.

Suomen kylmille talville ja vaihteleville kesäsailla Suomi ei voi mitään, mutta verokannustimet ovat Suomen talouden ja hyvinvointivaltion etu.

Suomen hallituksen ei pitäisi täten missään nimessä kasvattaa palkansaajien veroja etenkin korkeimmissa tuloluokissa, joiden verotus on jo Euroopan korkeinta missään tilanteessa.

SEN SIJAAN progression loiventaminen tuloveroasteikon yläpäästä olisi järkevää, jonka ohella sosiaalietuudet voitaisiin rajata EU-kansalaisille.

Tällä tavoin parantaisimme kannustimia oikeanlaiseen maahanmuuttoon ja ahkeruuteen työmarkkinoiden parantaaksemme Suomen hyvinvointivaltion kestävyyttä.

Juhani Savonen

Saksalaistuva talousasiantuntija.
Espoon Nuoret Järkiporvarit ry

5. MUUTAMA SANA VEROTUKSESTA

Suomesta on viimeisen kymmenen vuoden aikana poistunut enemmän tuotantokapasiteettia kuin mitä tänne on investoitu.

TUOTANTOKAPASITEETTIIN luetaan esimerkiksi tehdaskiinteistöt, koneet, laitteet ja myös aineeton pääoma kuten tuotemerkit ja tuotekehitystoiminta.

Vähäiset investoinnit povaavat lähivuosille alhaista tuottavuuskehitystä. Tuottavuudella tarkoitetaan sitä arvonlisää, joka syntyy yhdestä työtunnista. Alhaisempi arvonlisä tarkoittaa puolestaan alhaisempia palkkoja.

Olemme jääneet verokkimaidemme kuten Ruotsin ja Saksan jälkeen.

INVESTOINTI tarkoittaa riskinottoa: joku on valmis tekemään panostuksen epävarmaa tuottoa vastaan.

Viime vuosina riskit on koettu suuremmiksi kuin niistä odotettu tuotto. Siksi riskiä ei ole haluttu ottaa. Ilman investointeja ei synny elinkeinoja ja työpaikkoja.

Silloin ei synny innovaatioita eivätkä tekemisen tavat kehity.

SAMAAN AIKAAN häviämme varallisuustilastoissa. Suomalaiset kotitaloudet kuuluvat läntisen Euroopan vertailussa vähävaraisimpien kotitalouksien joukkoon.

Esimerkiksi keskivertoruotsalaisen varallisuus on kolme kertaa keskivertosuomalaisen varallisuutta suurempi.

Mitä ankarampaa tuloihin kohdistuva verotus on, sitä enemmän pääomat keskit-

tyvät sinne, missä niitä on jo valmiiksi. Se tarkoittaa sekä aineellisen että aineettoman pääoman - eli osaamisen - pohjalta saatujen tulojen verotusta.

KORKEA TUOTTAVUUS on Suomen elinehto. Ilman kansainvälistä kauppaa elintasomme olisi puolet nykyisestä, jos sitäkään. Emme pärjää – eikä meidän pidä pärjätä – halpa työmaana. Meidän on osallistuttava globaaliin työnjakoon sen asettamin pelisäännöin.

Meillä on oltava sellaista osaamista, josta muut haluavat maksaa. Se edellyttää vahvaa koulutusta, mutta ennen kaikkea myös investointeja ja omistajuutta.

Omistajuus tarkoittaa sitä, että joku on valmis pistämään itsensä tai pääomansa peliin paremman huomisen puolesta.

Miksi emme tavoittelisi Suomea, jossa:

1. yhä useampi omistaa ja kantaa riskiä. Täällä on saatava vaurastua. Emme halua jäädä kansainvälisessä kaupassa torpparin osaan, vaan meidän on saatava nauttia globaalin talouskasvun hedelmistä – ja tehdä sitä koskevia päätöksiä – myös omistajina.

2. kannattaa investoida ja omistaa pitkäjänteisesti.

Omistajat ovat valmiita kantamaan riskiä myös taloudellisen epävarmuuden, kuten laman, yli. Silloin saattavat lyhytjänteiset sijoittajat kadota. Pitkäjänteiset omistajat kantavat yhteiskuntavastuuta, ja vain he rakentavat pääkonttoreita.

3. tehdään tilaa henkiselle pääomalle.

Osaaminen on tulevaisuudessa yhä suuremmassa roolissa. Ei veroteta sitä pois, vaan tehdään tilaa yhteiskunnalle, jossa vaatimattomistakin oloista lähtevä ihminen voi vaurastua työpanoksensa kautta.

Korkea verotus karkottaa jonkin verran ihmisiä muihin maihin, mutta ennen kaikkea se karkottaa työpaikkoja ja korkeampaa elintasoa.

TAVOITTEELLINEN VEROMALLI on selkeä kokonaisuus, joka pohjautuu läpinäkyvyyteen, ennustettavuuteen sekä laajaan ja tiiviiseen veropohjaan alhaisilla verokannoilla.

Se minimoi verojärjestelmän kielteiset kannustinvaikutukset ja hyvinvointitappiot.

Veropohjan tiiviys ja laajuus tarkoittaa myös sitä, että kaikki nykyisen järjestelmän verovähennykset ja -tuet tulee tarkastella uudelleen.

HYVÄ VEROMALLI on ennustettava. Kun sijoittajat sitovat pääomiaan Suomeen jopa kymmeniksi vuosiksi, täytyy heidän olla varmoja siitä, ettei järjestelmässä tapahdu radikaalia muutosta, joka vaikuttaisi kielteisellä tavalla sijoitusten kannattavuuteen.

TAVOITTEELLINEN VEROJÄRJESTELMÄ on kilpailukykyinen kansainvälisesti. Nykyisessä globaalissa taloudessa pääomavirat siirtyvät yhä helpommin valtioiden rajojen yli sinne, missä niillä on parhaat oltavat.

Yksikään maa ei ole ikinä noussut kukoistukseen verottamalla.

TAVOITTEELLINEN VEROMALLI häiritsee markkinoiden toimintaa mahdollisimman vähän ja on mahdollisimman neutraali eri verolajien sisällä.

Tämä tarkoittaa mm. sitä, että verojärjestelmä ei syrji tai suosi oman pääoman ehdoista rahoitusta vieraan pääoman kustannuksella - tai päinvastoin.

Yhtä lailla verotus ei suosi tai syrji eri liiketoiminnan aloja tai muotoja. Verotus ei myöskään aseta aineellisia tai aineettomia investointeja eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden.

Päinvastoin, teemme tilaa osaamiselle ja henkisen pääoman esiinmarssille!

TÄYDELLISTÄ NEUTRALITEETTIA verotuksessa on mahdoton saavuttaa, sillä tämä vaatii kaikkiiin verolajeihin 0 % verokannat.

Toisaalta verotuksen ohjaavuutta tarvitaan tiettyjen ulkoisvaikutusten torjumiseen tai edistämiseen riippuen siitä, onko kyse positiivisesta vai negatiivisesta ulkoisvaikutuksesta. Esimerkkinä tästä ovat niin sanonut haittaverot kuten tupakkaverotus tai hiilidioksidipäästöjen verotus.

Joidenkin verolajien osalta Suomea velvoittavat kansainväliset sitoumukset.

VEROTUKSELLA ON keskeinen vaikutus tulevaisuuden kasvuun. Investointien mahdollistama uusi työ luo uutta veropohjaa.

Verotusta tulee aina tarkastella kokonaisuutena, jossa kaikki palaset vaikuttavat toisiinsa sen sijaan, että keskitytään yksittäisiin muuttujiin.

Esimerkiksi perintöveron poistaminen ei tarkoittaisi, että julkiseen talouteen syntyy yhtä suuri aukko. Vaan päinvastoin, se korvautuisi suoraan luovutusvoittoveron kertymän kasvamisella. Itse asiassa voisimme tarkastella perintöveroa myös tästä näkökulmasta: se on nykyisellään tapa kiertää myyntivoittoveroa ja se johtaa verotuksen epäneutraaliuteen.

Elina Lepomäki

Kokoomuksen kansanedustaja Espoosta.

6. ASETETAAN HINTA PÄÄSTÖILLE, EI PÄÄSTÖNLÄHTEILLE!

Haittojen verottaminen kuulostaa kivalta ja miksei kuulostaisi, laitetaanhan siinä haitantekijät tilille teoistaan. Tästä syystä läpi poliittisen kentän tuntuu vallitsevan jopa yhtäläinen ajatus siitä, että haittaverotusta tulee lisätä. Mutta miksi haittojen verottamisesta ei kuitenkaan ole konsensusta, ja miksi uuden haittaverotuksen luominen ei ole nopeaa? Syy on siinä, että politiikassa suurimmat kysymykset eivät synny siitä, mitä pitäisi tehdä vaan, miten pitäisi tehdä, ja tämä pätee myös haittaverotukseen sataprosenttisesti. Tässä kokoomuslaista ajatusvirtaa aiheesta.

HAITTAVEROTUKSEN mahdollisuutena on luoda ihmisille valinnanvaraa. Ihmisten palloista ei siis pitäisi nipistää veroja heti kätelyssä vaan heille tulisi antaa vastuu omasta verotaakastaan.

Valitsemalla pienipäästöisiä tuotteita ja palveluja, ihmiset voisivat vähentää verorasitustaan, ja vastavuoroisesti kuluttamalla suuripäästöisiin, he kantaisivat suuremman

verovastuun. Jos ihminen siis päättäisi vähentää päästöjään, häntä palkittaisiin siitä ja samalla ympäröivä maailma hyötyisi. Ja miksei päättäisi, me kaikkihan haluamme priorisoida rahankäyttöämme ja siksi markkinat ovatkin maailman mahtavin voima.

Päästöt pitää kuitenkin leipoa sisään jokaiseen lopputuotteeseen, ja jokaisen CO2-gramman hinta pitää olla sama. Lopputuotteisiin päälleliimatuilla verolapuilla kyettään lähinnä synnyttämään eripuraisuutta ilman todellista vaikuttavuutta.

EROTETAAN siis politiikka aktiivisesta päästöjen vähentämisestä. Päästöjen verottamisen ei todellisuudessa pidä olla verottamista, vaan päästökauppaa, joka kaikessa nerokkuudessaan on jo keksitty.

Järkevämpää tapaa yhdistää ihmisluonto ja päästöjen vähentäminen nimittäin saa todella hakea.

Mikä sitten verotuksen ja kaupan tässä erottaa toisistaan? Ero on selkeä. Päästökaupassa päästöistä veloitetaan yksiselit-

teisesti aiheutettavien päästöjen perusteella eli systeemi toimii sellaisenaan kohdellen kaikkia tasapuolisesti, kun taas verotuksella tartutaan aina vain yksittäisiin päästäjiin ja verotetaan niitä jokseenkin miten sattuu, yleensä epäoikeudenmukaisesti suhteessa muihin päästäjiin.

Eron synnyttää osin inhimillisuus, osin se, että politiikassa huomenna on erilailta kuin tänään. Merkityksellistä on kuitenkin se, että perinteinen verotus tuottaa helposti erilaisen hinnan eri lähteistä tulevalle samankokoiselle päästögrammalle, eikä siinä ole järjenhiventä.

EDELLYTYKSET kaikkiin päästöihin kohdistuvalle päästökaupalle ja sen itsesäätelyle on kuitenkin ensin luotava, ja nyt tunkeudutaan politiikan tehtäväalueelle.

Jos halutaan tehdä merkittäviä päästövähennyksiä, vaihtoehtona ei ole, että verotetaan sitä, jota tuntuu kivalta verottaa ja jätetään rauhaan se, jonka verotus aiheuttaa närää äänestäjissä.

Yksittäinen, suora verottaminen ei ylipäänsä ole vaihtoehto, jos kansansuosio halutaan säilyttää. Päästöille pitää asettaa maksu, joka leivotaan jokaikiseen tuotteeseen siinä suhteessa kuin tämä päästöjä aiheuttaa. Kautta linjan.

RATKAISU EI synnyttäisi yhteiskunnallista eripuraa, sillä järjestelmä ei keskittyisi autoilijoihin, lihansyöjiin tai paljon lentäviin vaan pelkkiin, konkreettisiin päästöihin.

Kenelläkään ei pitäisi olla valittamista, kun jokaikisen tuotteen ja palvelun hintaa korotettaisiin tasan samalla perusteella ja kaiken kukkuraksi ihmiset siirtyisivät kuluttamaan ekologisempia, mutta suhteessa aiempaan, myös edullisempia tuotteita.

Joko oletaan hommiin?

Henri Weck

Talouspoliittisen verkoston varapuheenjohtaja. Yksityisistä kulkupeleistä innostuva, kaikkia käsitkyksiä haastava kaupunkilaismaalainen.

7. EU DIGIOJASTA DIGIALLIKKOON

Euroopan unioni on tehnyt erilaisia toimia digitaalisten sisämarkkinoiden edistämiseksi ja luomiseksi vuodesta 2010 eteenpäin.

EUROOPAN PARLAMENTTI kuvaa digitaalisten sisämarkkinoiden hyötyjä seuraavasti: "Digitaaliset sisämarkkinat voivat parantaa tiedonsaantia, tuoda tehokkuushyötyjä, kun liiketoimien kustannukset alenevat, kulutus siirtyy yhä enemmän aineettomaan muotoon ja ympäristöjalanjälki pienenee, sekä johtaa parempiin liiketoiminta- ja hallintomalleihin.

Verkkokaupan yleistymisen tuottaa kulluttajille konkreettista hyötyä, kuten nopeasti kehittyviä uusia tuotteita, halvempia hintoja, enemmän valinnanvaraa ja tavaroiden ja palvelujen parempaa laatua, rajat ylittävän kaupan ja tarjousten helpomman vertailun ansiosta.

Sähköisen asioinnin lisääntyessä niin yksityisten ihmisten kuin yritystenkin on entistä helpompaa noudattaa sääntöjä ja löytää työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia."

DIGITAALISET SISÄMARKKINAT eivät ole näkyneet vielä yli miljardin dollarin arvoisissa yksisarvisissa, jotka ovat yksityisiä startupeja, jotka pyrkivät murtamaan olemassa olevia rakenteita ja luomaan uusia.

Yksisarviset menevät toimialoissa laidasta laitaan, mistä osoituksena ovat Klarna, UiPath, Wish, Airbnb, SpaceX ja JUUL Labs.

YKSISARVISISTA on monenlaisia listauksia, joista esimerkiksi CB Insights laski omiaan, että maailmassa oli 419 vähintään miljardin dollarin arvoista yksisarvista tammi-kuussa 2019.

Pohjois-Amerikassa yksisarvisia (suluissa prosenttiosuudet kaikista) oli 208 (49,6 %), Aasiassa 149 (35,6 %), Euroopassa 50 (11,9 %), Etelä-Amerikassa 7 (1,7 %), Oseaniassa 3 (0,7 %) ja Afrikassa 2 (0,5 %). Kansainvälinen valuuttarahasto IMF:n mukaan vuonna 2019 bruttokansantuote (miljardia dollaria, ja suluissa osuus koko maailman BKT:sta) eri maanosissa menee seuraavasti. Aasia: 31 580 (36,9 %), Pohjois-Amerikka: 24 430 (28,6 %), Eurooppa: 21 790 (25,5 %), Etelä-Amerikka: 3 680 (4,3 %), Afrikka 2450 (2,9 %) ja Oseania (1,9 %).

BKT:HEN ja talouden kokoon suhteutettuna Euroopassa on selkeästi vähemmän yksisarvisia kuin pitäisi olla.

Euroopan unionin näkökulmasta tilanne näyttää vielä pahemmalta, jos tarkasteluun otetaan vain Yhdysvallat, Kiina ja Euroopan unioni miinustettuna Isolla-Britannialla brexitin ehkä viimeinkin toteutuessa lähi-vuosina. Näillä alueilla yli miljardin dollarin arvoisia yksisarvisia on yhteensä 333, joista Yhdysvalloissa on 207 (62,2 %), Kiinassa 102 (30,6 %) ja Euroopan unionissa 24 (7,2 %).

YLLÄ OLEVAN perusteella ei olekaan ihme, että Euroopan unionin jäsenvaltioita on lähtenyt digitaalisen verotuksen tielle jo ennen OECD:n (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) yritystä saada ratkaisua maailmanlaajuiseen digitaaliseen veroon vuoden 2020 aikana tai tämän epäonnistuessa Euroopan unionin omaa ratkaisua, joka on mainittu muun muassa Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle 2019–2024 (Euroopan komissio esitti jo 2018 3 %:n veroa yrityksille, joiden maailmanlaajuiset tulot olisivat olleet 750 miljoonaa euroa tai enemmän ja EU-tulot 50 miljoonaa tai enemmän.)

Digitaalisen veron tavoitteena on verottaa suuria monikansallisia yrityksiä, joilla on merkittävää myyntiä maissa, joissa ne eivät ole fyysisesti, kuten esimerkiksi Amazon ja Facebook.

JOS Donald Trump istuu Valkoisessa talossa vielä toisen kauden, on turha odottaa Yhdysvaltojen menevän mukaan iloisin mielin maailmanlaajuiseen digitaaliseen veroon.

Kiinan kohdalla tarvitsee vain katsoa kiinalaisen teräksen polkumyyntiä EU:hun, Kiinan asetettua tänä vuonna polkumyyntin vastaiset tullit EU:sta tuotaville ruostumattoman teräksen tuotteille.

YHDYSVALTALAISEN Tax Foundationin listauksen mukaan EU-maista Ranska ja Unkari ovat jo asettaneet digitaalisen veron, kun taas Belgia, Espanja, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Puola, Slovenia ja Tshekki ovat ehdottaneet ja/tai valmistelleet digitaalista veroa, Puolan myöhemmin keskeytettyä valmistelun.

Digitaalinen vero onkin osoittautunut kunnan tilkkutäkiksi erilaisin veroastein vaihdellen 2–7,5 %:n välillä maailmanlaajuisen ja kansallisten tulojen pohjalta, ja joka kerätään verkkomainonnasta, käyttäjätietojen myynnistä ja digitaalisesta välittäjätoiminnasta tavaroiden ja palveluiden myynnissä, mitä ei ole kuvattu yhtenäisin termein eri maissa.

KYBERTURVALLISUUDEN professori Jarno Limnell korosti blogissaan (Teknologian ja kybermaailman tulevaisuutta on pakko pohdita, 26.11.2019), että haasteena teknologian nykykehityksessä on poliittisten päätöksentekijöiden ja teknologian kehittäjien välinen kiulu. Limnell toteaa: "Liian usein poliittiset päättäjät eivät ymmärrä teknologian muotoisuutta ja vaikutuksia, ja toisaalta teknologian kehittäjät eivät ymmärrä poliittisia haasteita ja yhteiskunnallista kontekstia.

Tätä vuoropuhelua on Suomessa nyt aktiivisesti vahvistettava. Teknologian tulee olla myös vahvasti mukana hallituksen selonteissa."

TÄMÄ ON uhkana, jos Euroopan unioni säättää digitaalisen veron itse kuulematta Euroopan unionin alueella toimivia startup-yrityksiä keskittyen Yhdysvaltojen ja Kiinan suuriin monikansallisiin yrityksiin.

Vaikka digitaalinen vero säädettäisiin tarkasti ja huolellisesti, se antaisi jo nimellään EU:n ulkopuolella toimiville digi- ja teknologiaosajille yhden syyn lisää viedä osaamisensa muualle.

Digitaalinen vero loisi myös ristiriidan EU:n tavoitteissa, kuten Kokoomuksen puoluevaltuuston puheenjohtaja **Aura Salla** kirjoitti blogissaan europarlamenttivaalien alla: *”EU julistaa juhlapuheissa haluavansa olla edelläkävijä digitalisaatiossa ja erityisesti tekoälyn ja muun rajoja rikkovan teknologian kehityksessä. Samaan aikaan se kuitenkin ylisäänteleä digimarkkinaansa.”*

SUOMIKIN koki varoittavan esimerkin apulaisoikeusasiamies Maija Sakslinin tiedotettua 26.11. ratkaisusta, jonka mukaan Verohallinnon automatisoitu päätöksentekomenettely ei täytä perustuslain vaatimuksia. Seuraan Twitterissä suunnilleen ”kuka kukin on”-listan verran henkilöitä Suomen digi-, tekoäly- ja robottipiireistä, ja en juuri nähnyt myönteisiä ja iloisia reaktioita ratkaisuun liittyen.

Tiedotteessa Sakslin viittaa myös perustuslakivaliokunnan lausuntoon 7/2019 vp, josta löytyy ratkaisuun liittyen tarkemmin lausunnon PDF-tiedoston sivulta 11, jossa selvennetään yleislainsäädäntöä automatisoidun päätöksenteon tueksi:

*”**VALIOKUNTA** katsoi, että asiasta ja oikeusministeriön valmisteluvastuulle kuuluvan hallinnon yleislainsäädännön alan sääntelytarpeesta tulee tehdä selvitys.*

Selvityksessä on tarkasteltava, millä tavoin automatisoidun hallintomenettelyn ja päätöksenteon sääntely täyttää hallinnon lainalaisuuden, julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvien hallinnon oikeusperiaatteiden asettamia vaatimuksia sekä turvaa oikeusturvan ja virkamiesten virkavastuun asianmukaisen toteutumisen.

PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA korostaa selvitystarpeen merkitystä ja kiirehtii selvitystyön viivytyksetöntä käynnistämistä ja asianmukaista resursointia.

Valiokunnan mielestä nyt käsillä olevassa tilanteessa on välttämätöntä pidättäytyä uusista hallinnonalakohtaisista automatisoitua päätöksentekoa koskevista sääntelyehdotuksista.”

TÄMÄNTYYPPISEN yleislainsäädännön ei ole varaa kokea sote- ja maakuntauudistuksen kohtaloa, vaan Oikeusministeriön tulisi käynnistää selvitys välittömästi, ja luoda yleislainsäädäntö nopeasti, selkeästi ja tarkasti.

Asiasta tiedottaminen on myös otettava tärkeään rooliin, sillä toivottavasti jossain päin Piilaaksoa ei nyt pyöri väite, että Suomen perustuslaki kieltää automaation julkisella sektorilla.

Veijo Tikka

Kouvolalainen kokoomusnuori ja johdon assistenttityön ja kielten tradenomi, joka teki opinnäytetyönsä robotisaation vaikutuksesta tradenomien töihin. Kokoomusnuorten tapahtumissa Veijo antaa viimeisimmät robotisaatio- ja digitalisaatiopäivitykset – halusi sitten tai ei.

KOKOOMUSNUORET